

ชื่อเรื่อง กิจกรรมการเรียนรู้ Active Learning “อาหารของฉันคือ”

ครูผู้สอน นายประวิทย์ ศรีดาพันธ์

หน่วยงาน/กลุ่มสาระ โรงเรียนแก่งหางแมวพิทยาคาร กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์

1. ความสำคัญของวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ

จากรายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-NET วิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2559 ถึงปีการศึกษา 2561 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับจังหวัด ระดับสังกัด ระดับภาค และระดับประเทศ สะท้อนให้ทราบถึงผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้สอน และมีผลกระทบต่อภาพรวมของผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียน จากการศึกษาพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ Active Learning ทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจและจดจำผลการเรียนรู้ได้คงทนและนานกว่า Passive Learning เพื่อการแก้ปัญหาผลคะแนนที่ต่ำกว่ามาตรฐาน และเป็นการยกระดับผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียน จึงได้นำมาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยใช้กิจกรรม “อาหารของฉันคือ?” โดยให้นักเรียนได้ใช้โทรศัพท์สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับอาหารของสัตว์ที่ตนเองได้รับ แล้วนำมาสร้างแผนภาพสายใยอาหาร และพีระมิดทางนิเวศวิทยา

2. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการดำเนินงาน

2.1 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษาผลพัฒนาของนักเรียนจากการจัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning โดยใช้กิจกรรม “อาหารของฉันคือ?”
- 2) เพื่อการแก้ปัญหาผลคะแนนที่ต่ำกว่ามาตรฐาน และเป็นการยกระดับผลสัมฤทธิ์ของโรงเรียน

2.2 เป้าหมาย

- 1) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6/3 จำนวน 21 คน

3. ขั้นตอนการดำเนินงาน

3.1 วิเคราะห์ตัวชี้วัด

จากรายงานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน O-NET วิชาวิทยาศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2559 ถึงปีการศึกษา 2561 พบว่า มาตรฐาน ว 2.1 มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับจังหวัด ระดับสังกัด ระดับภาค และระดับประเทศ

3.2 จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

จากการวิเคราะห์ตัวชี้วัดที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับจังหวัด ระดับสังกัด ระดับภาค และระดับประเทศ และนำมาจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning โดยใช้กิจกรรม “อาหารของฉันคือ?” โดยให้นักเรียนได้ใช้โทรศัพท์สืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับอาหารของสัตว์ที่ตนเองได้รับ แล้วนำมาสร้างแผนภาพสายใยอาหาร และพีระมิดทางนิเวศวิทยา

3.3 สร้างแบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน

จากการศึกษาแบบทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานย้อนหลังและทำการเลือกแบบทดสอบที่ตรงกับมาตรฐาน ว 2.1 จึงได้แบบทดสอบก่อนเรียน-หลังเรียน จำนวน 10 ข้อ ซึ่งเป็นข้อสอบตั้งแต่ปีการศึกษา 2548 ถึงปีการศึกษา 2553

3.4 ประเมินผลก่อนเรียน

นำแบบทดสอบก่อนเรียนที่สร้างมาประเมินนักเรียนเพื่อวิเคราะห์ว่านักเรียนยังมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนในเรื่องใดบ้าง และนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้

3.5 จัดกิจกรรมการเรียนรู้

จัดกิจกรรมการเรียนรู้ Active Learning ตามแผนการจัดการเรียนรู้ พร้อมทั้งสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนระหว่างการทำกิจกรรม

3.6 ประเมินผลหลังเรียน

นำแบบทดสอบหลังเรียนที่สร้างมาประเมินนักเรียน และวิเคราะห์ผลการทดสอบของนักเรียน

4. ผลการดำเนินงาน/ประโยชน์ที่ได้รับ

จากการดำเนินงานพบว่านักเรียนจำนวน 21 คน มีคะแนนทดสอบก่อนเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 4.14 คะแนน คะแนนสูงสุด 7 คะแนน คะแนนต่ำสุด 1 คะแนน และมีคะแนนทดสอบหลังเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 6.05 คะแนน เพิ่มขึ้น 1.91 คะแนน คะแนนสูงสุด 8 คะแนน คะแนนต่ำสุด 3 คะแนน นักเรียนมีผลคะแนนทดสอบสูงขึ้น 18 คน

5. ปัจจัยความสำเร็จ

การดำเนินการครั้งนี้ประสบความสำเร็จ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ มีการใช้กระบวนการกลุ่มในการทำกิจกรรม และสรุปดำเนินการด้วยตนเองนั้น เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ เกิดการเชื่อมโยง และเข้าใจในสิ่งต่างๆ ได้ด้วยตนเอง

6. บทเรียนที่ได้รับ

จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ Active Learning โดยใช้กิจกรรม “อาหารของฉันคือ?” พบว่านักเรียนให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมเป็นอย่างดี มีการใช้อุปกรณ์โทรศัพท์มือถือในการค้นคว้าหาข้อมูลเกี่ยวกับอาหารที่สัตว์แต่ละชนิดกิน นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กันระหว่างเพื่อน มีการอภิปรายกันภายในกลุ่ม และนำเสนอผลการอภิปรายที่หน้าชั้นเรียน เมื่อให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนทำกิจกรรมและหลังทำกิจกรรมพบว่านักเรียนมีคะแนนสูงขึ้น

7. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ

กิจกรรมการเรียนรู้ Active Learning “อาหารของฉันคือ” ได้รับรางวัลรองชนะเลิศ กิจกรรมการเรียนรู้ Active Learning วิชาวิทยาศาสตร์ สถานศึกษานำร่อง ในการพัฒนารูปแบบ/แนวทางการจัดการเรียนรู้ ระดับสถานศึกษาและระดับจังหวัดจันทบุรี ในโครงการ TFE (Team For Education) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562